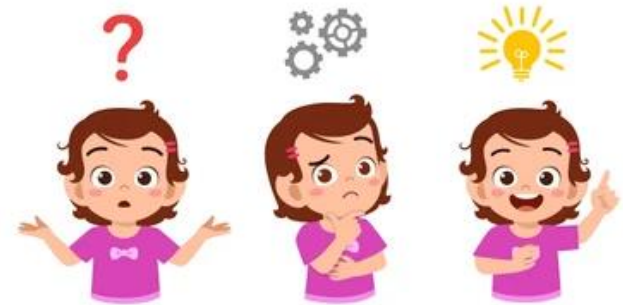

**Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija
Metodiskais centrs**

Meistarklase

Dzintars Dvinskis, Vēstures un sociālās zinātnes I skolotājs

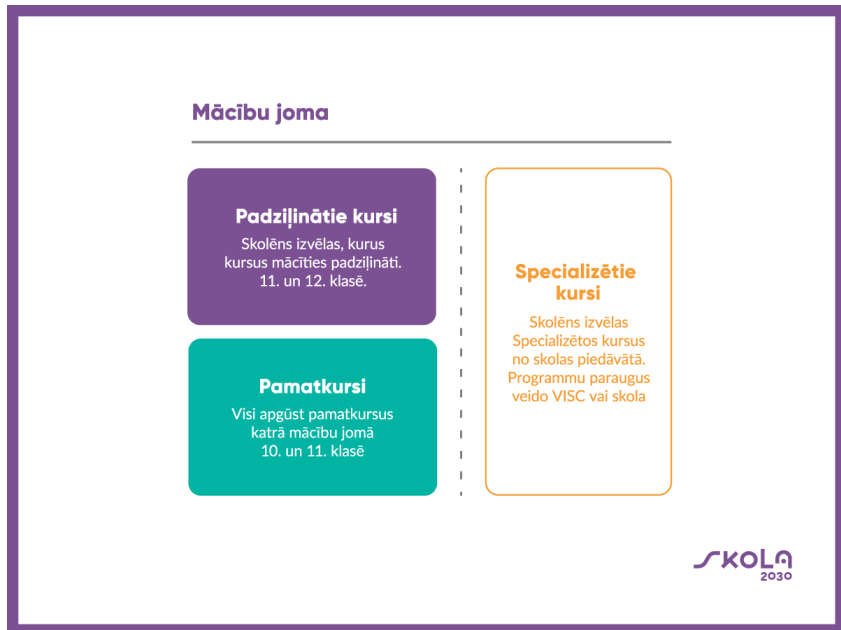
**Mācību projekts kā mācību
procesa sastāvdaļa Vēsturē un
sociālās zinātnēs I (plānošana
un praktiskie uzdevumi)**

shutterstock.com · 1897387804

Rīga, 2021.g.22.septembris

Sociālā un pilsoniskā mācību joma

Pamatkursi (10.-11.kl.):

Sociālās zinības un vēsture (140 st.)

Vēsture un sociālās zinātnes I (245 st.)

Padziļinātie kursi (11.-12.kl.):

Sociālās zinātnes II (210 st.)

Vēsture II (210 st.)

Specializētie kursi (pēc skolas izvēles):

Filozofija, Psiholoģija, Uzņēmējdarbības pamati, Novadu mācība + *Starptautisko attiecību teorijas, Producēšanas ekonomika, Finanšu analīze*

Mācību jomas aktuālitate

- **“Jomas” kompetences:** kritiskā domāšana, pilsoniskā un politiskā līdzdalība, mantotās vērtības un kultūru mijiedarbība utt.
- **“Jomas” aktuālās tēmas:** cilvēktiesības, starptautiskās tiesības, valstiskums, ekonomiskās sistēmas, krīzes utt.

Skolēni ikdienā saskarās ar lielā apjoma informāciju par jēdzieniem “valsts”, “brīvība”, “līdzdalība”, “atbildība”, ekonomika, finānses, ražošana utt.

Mācību jomas filozofija (lielās idejas):

Vispārīgais apguves līmenis	Optimālais apguves līmenis	Augstākais apguves līmenis
-----------------------------	----------------------------	----------------------------

1. Individīds apzinās sevi kā daļu no sabiedrības – **sadarbojoties var izdarīt vairāk un efektīvāk**, kopīgi ir iespējams ietekmēt procesus
2. Latvijas demokrātiju un tiesiskumu nodrošina **lokālu interešu un starptautisku attiecību mijiedarbība**.
3. Labklājību rada **ilgtspējīga un atbildīga saimniekošana**, saglabājot mantotās vērtības, vairojot savu turīgumu un **rūpējoties par nākamajām paaudzēm**.
4. Apzinoties un iepazīstot kultūru daudzveidību un globalizācijas procesus, izprotot dažādu kultūru atšķirības un konfliktus, rodas **cieņa starpkultūru saskarsmē**.
5. Laika gaitā **sabiedrība** cilvēku daudzveidīgas darbības un citu cēloņu ietekmē **piedzīvo pārmaiņas**.
6. **Jebkurš informācijas avots**, kas ataino norises sabiedrībā pagātnē un mūsdienās, **ir vērtējams kritiski**.

<https://likumi.lv/ta/id/309597>

Pamatkursi “Sociālās zinības un vēsture” un “Vēsture un sociālās zinātnes I”

Sociālās zinības un vēsture (140 st.) - vispārīgais vai optimālais līmenis (skolas izvēle), nav iespējas apgūt padziļinātus kursus. (paraugprogramma: <https://mape.skola2030.lv/resources/526>)

Mērķi (no standarta):

- *nostiprināt pamatskolas posmā iegūtas **zināšanas par vēsturi**;
- *meklēt un saskaņāt **likumsakarības starp notikumiem pagatnē un tagatnē**;
- *kritiski vērtēt **vēstures interpretācijas**;
- *analizēt daudzveidīgus **ekonomiskos rādītājus**;
- * atbildīgi rīkoties ar **savām finansēm**;
- * **pieņemt** pārdomātus, izsvērtus un atbildīgus **lēmumus**;
- * izteikt, pamatot un aizstāvēt **savu viedokli**.

Vēsture un sociālās zinātnes I (245 st.) - pamatkurss optimālajā līmenī, var turpināt apgūt padziļinātus priekšmetus.

(paraugprogramma: <https://mape.skola2030.lv/resources/529>)

*nostiprināt pamatskolas posmā iegūtas zināšanas par vēsturi un **sociāliem procesiem**;

* izprast **sabiedrības un indivīda savstarpējās attiecības** un to regulējumus;

*meklēt un saskatīt likumsakarības starp notikumiem pagatnē un tagatnē;

*kritiski vērtēt vēstures interpretācijas;

*kritiski vērtēt **plašsaziņas līdzekļos** izmantotos paņēmienus **kā sabiedrības viedokļa veidošanas rīkus**;

*izprast **vēstures lomu sabiedrības viedokļa veidošanās procesā**;

***izvērtēt** apkārtējos notikumus **no dažādām perspektīvām**;

*atbildīgi rīkoties ar savām finansēm;

*izprotot pārdomātas un **ilgtspējīgas saimniekošanas** nozīmi,

*izprast un ievērot **demokrātiskas sabiedrības pamatvērtības**;

*novērtēt kultūru daudzveidību un saudzīgi izturēties pret kultūras un vēstures mantojumu;

*pieņemt pārdomātus, izsvērtus un atbildīgus lēmumus;

* izteikt, pamatot un aizstāvēt savu viedokli;

*izprast likumsakarības, kas nosaka tirgus darbības principus;

*analizēt saimnieciskās darbības mērķus mikrolīmenī un makrolīmenī;

*analizēt ekonomisko procesu norisi, to raksturojošos rādītājus un savstarpējo saistību, kā arī iespējas un līdzekļus ietekmēt šo procesu norisi.

“Sociālās zinības un vēsture” un “Vēsture un sociālās zinātnes I” – projektu pieeja mācību procesā

1. Kurasa organizācija

- “Sociālās zinības un vēsture” - viens skolotājs, stundas sakārtotās lielajos blokos.
- “Vēsture un sociālās zinātnes I” - 2 vai 3 skolotāji, “soc.” un vēstures daļai - 5 (3/2) st.nedeļā (blokos); ekonomikas daļai 2 stundas nedēļā (blokos).

2. Pedagoģu sadarbība

- 1. gadā reāli - paralēlas nodarbības soc./vēst. daļā un ekonomiskajā daļā ar vienotu mērķi un lielo uzdevumu saskaņošanu. Komunikācija starp skolotājiem par gaidāmiem starppārbaudījumiem un tuvāko mēnešu plāniem.
- Laikam ejot - tuvāk un precīzāk saskaņots temātiskais plāns, lai divu priekšmeta daļu stundas būtu komplimentārās visa mācību procesa laikā.

3. Kurss – projekts (projektu pieeja mācību procesā)

- Gada sākumā skolēni saņem “aptuvēno” lielā gala pārbaudījuma ideju → saprot tēmu nepieciešamību, domā par lielo mērķi procesa laikā
- Mācību gada laikā - starppārbaudījumi kā sagatavošanās projekta gala variantam.
- Aprīļa sākumā skolēni saņem precīzo gala pārbaudījuma uzdevumu. Ir paredzēts laiks stundās (abās kursa daļās), lai skolotāja klātbūtnē uzsāktu darbu pie projekta. Ir iespēja uzdot jautājumus, sūtīt melnrakstus uz pārbaudi (komentāri, ieteikumi, nevis precīzi labojumi).
- Maijā stundu laikā tika rīkotas prezentācijas/diskusijas par katru lielo projektu, ir iespēja uzlabot darbu, ja ir vēlme uzlabot rezultātu (faktiski: ne visas grupas izmantoja iespēju).
- Gala vērtējums kursā = (Vidējais vērtējums par starppārbaudījumiem + vērtējums par gala projektu)/2. LĪDZ AR TO - GALA PROJEKTA VĒRTĒJUMS IR “SMAGĀKS” PAR ATSEVIŠĶO STARPPĀRBAUDĪJUMU VĒRTĒJUMIEM.

4. Politiskās analīzes līmeņu pieeja

- Kursa tematiskais plāns tika pārkārtots vadoties pēc politikas zinātnē pieņemtiem analīzes līmeņiem:
  1. indivīda līmenis;
  2. sabiedrības līmenis;
  3. valsts līmenis;
  4. pasaules līmenis.
- Plānā tika iekļautas visas pamata tēmas un koncepcijas, kuras piedāvāja paraugprogramma;
- Tika mainīta šo tēmu un koncepciju apguves secība.

Viena temata apguves piemērs:

- *“Cilvēktiesības” prezentācija:*

https://docs.google.com/presentation/d/1mL_3v8jo83MQelbA-URvgOfINfu2OjAFJDzthcf4bK4/edit?usp=sharing

- *Teksti uzdevumiem (daļa):*

<https://docs.google.com/document/d/1GLbbWIJ4VUOZn7acmVeSKX2uxg69vzy5aX4EWHL5gjM/edit?usp=sharing>

Paldies!